

UZASADNIENIE

A. K. (1) oskarżono o to, że:

w dniu 29 kwietnia 2014 r. w Ł., działając wspólnie i w porozumieniu z mężczyzną dotychczas nieustalonej tożsamości, co do którego wyłączono materiały do odrębnego postępowania, zabrał w celu przywłaszczenia tabletek marki (...) o nr ser. (...), wartości 1000 zł na szkodę M. S., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się on w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej względem niego wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, zapadłym w sprawie o sygn. akt V K 1252/13, za umyślne przestępstwo podobne,

tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wyrokiem z dnia 20 listopada 2015 r. w sprawie sygn. akt IV K 25/15

1. oskarżonego **A. K. (1)** uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu z tą zmianą, że wartość skradzionego tabletku wynosiła 325 złotych, czym oskarżony wyczerpał dyspozycję art. 119 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 119 § 1 k.w. wymierzył mu karę 1 000 złotych grzywny;
2. na podstawie art. 119 § 4 k.w. orzekł wobec oskarżonego obowiązek zapłaty równowartości ukradzionego mienia, tj. kwoty 325 zł na rzecz M. S. w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się wyroku;
3. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. M. kwotę 826, 56 zł tytułem zwrotu kosztów obrony udzielonej z urzędu;
4. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania.

Powyższy wyrok w zakresie kary orzeczonej w pkt 1 sentencji wyroku oraz orzeczonego w pkt 4 sentencji przedmiotowego wyroku – zwrotu przez oskarżonego kosztów postępowania, zaskarżył obrońca oskarżonego A. K. (1) na jego korzyść.

Wyrokowi temu zarzucił:

1. rażąco niewspółmierność orzeczonej względem A. K. (1) kary, która to niewspółmierność przejawia się w orzeczeniu względem oskarżonego kary nieadekwatnej do jego zachowania się w toku postępowania karnego – przyznania się do winy, co w istocie stanowiło jedyną podstawę do uznania oskarżonego za winnego opisanego w pkt 1 sentencji wyroku wykroczenia, wyrażenia żalu i woli naprawienia szkody, która to szkoda zaistniała po stronie pokrzywdzonej w związku z czynem, a w tym kontekście – kary nieadekwatnej dla realizacji celów jakimi są kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa oraz indywidualnego oddziaływania na sprawcę;
2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a to jest konkretnie przepisu art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. poprzez zasądzenie od A. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwoty 300 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania, w sytuacji gdy względy słuszności przemawiają za zwolnieniem oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Podnosząc powyższe wniosł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie względem A. K. kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, a także zwolnienie go w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych;

ewentualnie:

- o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy jest częściowo zasadna, a mianowicie w zakresie zarzutu podniesionego w punkcie 1., a taka jej ocena skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie zastosowanej wobec oskarżonego represji karnej w zakresie wymierzonej kary grzywny. Natomiast zarzut podniesiony przez autora odwołania w punkcie 2. nie zasługuje na uwzględnienie.

Obrońca słusznie podniósł, że oskarżony nie tylko przyznał się do zarzucanego mu czynu, ale również wyraził żal z powodu jego popełnienia (k. 70 – wyjaśnienia oskarżonego). Trafnie też zauważył, że A. K. (1) jest osobą o jedynie podstawowym wykształceniu, utrzymującą się z prac dorywczych i nie posiadającą żadnego majątku. Zauważyć nadto należy, iż w czasie postępowania w tej sprawie oskarżony odbywał karę w innej sprawie i nie miał żadnych możliwości zarobkowych. Obecnie korzysta z przerwy w karze, a w chwili, gdy była mu ona udzielana przebywał na leczeniu szpitalnym (k. 224 – wydruk (...)). Uwzględniając nadto okoliczności związane ze stanem zdrowia psychicznego oskarżonego, który wprawdzie w chwili popełnienia przypisanego mu czynu miał całkowicie zachowaną poczytalność, ale biegli psychiatrzy stwierdzili, że funkcjonuje on na poziomie niższym, niż przeciętnie (k. 53 – k. 54), w ocenie sądu ad quem nie sposób zgodzić się z sądem pierwszej instancji, że wymierzona oskarżonemu kara 1 000 złotych grzywny jest współmierna do czynu jakiego się dopuścił i nie nosi cech kary rażąco surowej, tym bardziej, że oskarżony został zobowiązany również do naprawienia w całości szkody na rzecz pokrzywdzonej.

Wprawdzie Sąd Rejonowy sięgnął po najłagodniejszą z kar przewidzianych za przypisane oskarżonemu wykroczenie, ale jej rozmiar nie w pełni odpowiada dyrektywom wymiaru kary określonym w art. 33 § 1 i 2 k.w. oraz art. 24 § 3 k.w. Uwzględniając okoliczności wskazane powyżej należy stwierdzić, iż nadmierne obciążenie finansowe oskarżonego w warunkach zastosowanej represji karnej może zniweczyć cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do niego.

Należy też pamiętać, iż osiągnięcie celów ogólnoprewencyjnych poprzez wykorzystanie społecznego oddziaływania kary nie powinno odbywać się kosztem sprawiedliwości. Nadmierne surowa kara nie tylko nie przynosi spodziewanych efektów zapobiegawczych i wychowawczych w zakresie jej oddziaływania na sprawcę oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, ale wręcz odwrotnie. Wymierzanie kar zbyt surowych nie tylko nie umacnia poszanowania prawa, ufności w celowość przestrzegania norm prawnych organizujących społeczeństwo ani zaufania do organów prawo realizujących, ale nawet przeciwnie – może wywoływać mimowolne współczucie dla przestępcy zbyt surowo ukaranego (por. KZS 2001/2/22).

Zatem mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że wymierzona wobec oskarżonego kara 1000 złotych grzywny jest rażąco surowa i złagodził ją do kwoty 600 złotych, uznając, iż taki jej wymiar obok zobowiązania ukaranego do naprawienia szkody, właściwie realizuje dyrektywy wymiaru kary określone w wymienionych wcześniej przepisach Kodeksu wykroczeń.

Natomiast sąd odwoławczy nie podzielił zapatrywań skarżącego, co do tego, że względy słuszności przemawiały za zwolnieniem w całości oskarżonego A. K. (1) od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem pierwszej instancji. Brak podstaw do uznania by to z winy organów procesowych powstały koszty, których oskarżony nie powinien ponieść. Koszty opinii biegłego z zakresu wyceny ruchomości, niezależnie od tego czy byłaby ona przeprowadzona w postępowaniu przygotowawczym, czy tak jak miało to miejsce w tej sprawie, przeprowadzono ją na etapie postępowania sądowego, należą do kosztów o których wypowiedzi się sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie. Oczywistym zaś jest, że koszty te spowodował sam oskarżony popełniając zarzucany i przypisany mu czyn. W tym stanie rzeczy sąd pierwszej instancji prawidłowo obciążając oskarżonego częściowo tymi kosztami, a mianowicie w wysokości tylko 300 złotych, chociaż łączna wysokość kosztów postępowania wyniosła 1488, 38 złotych, kierował

się drugą z przesłanek wskazanych w art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. (k. 203 odwrót – pisemne motywy zaskarżonego wyroku).

W pozostałym zakresie wyrok Sądu Rejonowego nie był kwestionowany przez żadną ze stron, a sąd odwoławczy nie dopatrył się okoliczności, które dawałyby podstawę do ingerencji w jego treść, poza zakres zaskarżenia, z urzędu.

Z tych wszystkich względów na podstawie art. 437 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone orzeczenie i orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 2, § 4 i § 17 ust. 2 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801) uwzględniając nakład pracy obrońcy oraz należny podatek VAT.

Mając na uwadze trudną sytuację materialną oskarżonego, brak dochodów oraz zakres obciążeń finansowych wynikających ze skazania w niniejszej sprawie, o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając go w całości od ich zapłaty na rzecz Skarbu Państwa.